

## Sanayi-kültürü

### Zechenturm Königsborn III/IV in Bönen

1928 yılları arasında Alfred Fischer tarafından kurulmuş olan eski tepe tesisi Königsborn III/IV'in 68 m yüksekliğindeki gözlem kulesi, 1920'li yılların sanayi yapılarında mimarlık tarihi gelişiminin en önemli kanıtı sayılmaktadır. Buranın korunup korunmayacağı Königsborn III/IV maden ocağının kapanmasından sonra 1981 yılında uzun süre "yan yatmış" durumdaydı.

Kule, 2000 yılında Mischa Kuball tarafından „Yellow Marker“ ışık sanatı projesinin kurulmasından sonra şehir amblemine ve sanayi kültürü rotasında doğu kutbuna dönüştü. Bu arada Bönen gözlem kulesi vatandaş vakfı kulenin kalması ve yapısal değişiklik yapılmasına angaje oldu. Şimdi ise balkonlardan 55 m yüksekliğe bakış nefes kesici bir hal aldı.



[www.foerderturm-boenen.de](http://www.foerderturm-boenen.de)



### Kettenschmiedemuseum in Fröndenberg

1999 yılında açılmış olan zincir demirhanesi müzesi "sıcak" bir hikaye anılarını koruyor. 19. yüzyılı ortalarından itibaren Fröndenberg çevresinde birçok avluda demirci ateşleri yanardı. 19. yüzyılın sonunda gemi yapımı ve maden iletmesi için kalın zincirlere ihtiyaç duyulmaya başlanınca, gelişen bir sanayi oluştu. Bunun anılarını bir gözlem derneği ayakta tutuyor. O, makine ve çalışma aletlerini birlikte taşıyordu ve zincir demirciliğinin bir püsküren gösteriminden etkilenmişti.

[www.kettenschmiedemuseum-froendenberg.de](http://www.kettenschmiedemuseum-froendenberg.de)

### Bergarbeiterwohnmuseum Lünen

"Dokunulabilir" bir tarih maden işçileri yaşamı müzesini sunuyor. 1994 yılında kuruldu ve bir maden işçisi kolonisinin günlük yaşamının nasıl olduğunu gösteriyor. İç düzenek 1930/35 yılları arasını tekrar canlandırıyor. Çok sayıda işletmeci bir maden işçisinin tipik görüntüsünün yansıtılabilmek için kendi mevcutlarından orijinal sergi parçalarını hizmete sundu. Böylece müzede ne bir tavşan kafesi ne de "susuz tuvalet" eksik.

[www.luenen.de/kultur](http://www.luenen.de/kultur)



## Historischer Bergbaurundweg in Holzwickede

17 kilometrede 350 yılı aşan maden işletmesi tarihi: Bu “zaman yolculuğu” “tarihi maden işletmesi güzergahında” 27 istasyon ile mümkün. Eski zamanlarda kömür Emscher beldesinde yüze yakın olarak çıkarılıyordu. Bu „Pingenabbau“ bugün hala arazide. Ne zaman ve nerde derinleştiği maden işletmesi güzergahında yürünerek yada bisikletle ilerlenerek öğrenilebiliyor.

Emscherpark | Holzwickede



### ‘Colani-UFO’ in Lünen

Star-Desinatörü Luigi Colani'nin fantezisi törpülenmiş mimari hava numaraları için de yeterli. Böylece 1995 yılında bakan Achenbach tepe tesisinin kapatılmasından sonra atıl hale gelmiş olan sevk iskelesinin tepesinde yapay maddeden 300 metrekare elips şeklinde bir büro oluşturdu. Colani-UFO bugün LÜNTEC teknoloji merkezinin uzaklardan bile görülebilen gerçeklik işaretidir ve bu arada Lünen'in en fazla fotoğraflanan motifi olmuştur.

[www.luentec.de](http://www.luentec.de)

### Bergmannsmuseum in Lünen

Lünen maden işletmeciliğini çoktan terk etti – yine de Gneisenau maden ocağı eski “madencileri” “siyah altın” çıkarılmasını anılarını ayakta tutuyorlar. 1987 yılında eski bir okulda kurulmuş olan madenci müzesinde çok sayıda maden işletmesi sergi parçaları sergilenmektedir ve binanın önünde müzeye ait olan, fakat müzeye sığmayan vagonlar ve çalışma aletleri bulunmaktadır.

[www.luenen.de/kultur](http://www.luenen.de/kultur)

## Rohrmeisterei Schwerte

Her şey 1896 yılında başladı: o zamanlar Schwerte'de içme suyu temini için bir pompa istasyonu kuruldu. Yıllarca görevini yerine getirdi, en sonunda Dortmund belediye atölyeleri tarafından boru tamir yeri olarak kullanıldı. Uzun süre boş kaldıktan sonra vatandaş vakfı 2000 yılında “boru ustalığını” devraldı. Bugün ses getiren bu sanayi anıtı kültür ve lezzet dostları için bölgeler üstü bir buluşma yeri ve özel kültür gösterileri için gösteri yeridir.

[www.rohrmeisterei-schwerte.de](http://www.rohrmeisterei-schwerte.de)



## Schwerter Senfmühle

Boru ustalığı yanı sıra tarihi hardal değirmeninde her şey tamamen “tıkırında” gitmektedir. Bu değirmen Almanya'nın en son çalışan hardal değirmenidir. Tarihi değirmen taşlarında orijinal Schwerte hardalı geleneksel şekilde ve geleneksel reçeteye göre imal edilmektedir. Lezzetler, bilenlere ve orijinal bir lezzeti yanlarında götürmek iste-yenlere büyük bir beğeni sunuyorlar.

[www.schwerter-senfmuehle.de](http://www.schwerter-senfmuehle.de)

## Lindenbrauerei in Unna

“demir atma noktası“ Lindenbrauerei Unna, Massener Straße’de on yıllar boyunca “ıhlamur-birası” imal edildi, ancak 1979 yılında arpa suyunun vanası kapatıldı. Uzun süreli susuzluk mesafesinden sonra 1992 yılından beri “ıhlamur biracılığı kültür ve iletişim merkezinin” kurulmasından sonra tekrar canlı bir işletmecilik hüküm sürüyor. Ihlamur biracılığı bugün sanayi kültürü rotasında bir “demir atma noktası”, buluşma yeri ve organizasyon mekanıdır.



Sabahları da bir şeyler olmaktadır: bira fabrikasının eski bodrum kubbelerinde dünya çapındaki ilk ve tek “uluslararası ışık sanatı merkezi” yurtlanmaktadır.

[www.lindenbrauerei.de](http://www.lindenbrauerei.de) | [www.lichtkunst-unna.de](http://www.lichtkunst-unna.de)

## ‘Fröhliche Morgensonne‘ Stollenmuseum in Unna

Doris ve Horst Höfer’in gerçekte dünyanın en küçük maden işletmesi müzesine sahip olup olmadığını kimse tam olarak bilmez. Küçük olduğu kesin ve herhalde benzersizdir de: küçük çalışmalarla ve aşırı ayrıntı sevgisiyle Höfer’lerin bahçesinde “neşeli sabah güneşi” maden galerisi müzesi oluştu. Maden işletmesinden her çeşit orijinal nesnelere burada bulunmaktadır, birçoğu 1900-1950 yıllarından kalma. Gezintiler ilginç, yıpratıcı değil ve sonunda hoş sohbet: “gerçek” bir madenci içkisi var, karşı koymak anlamsız...

## Stockumer Wiese 4 | Unna

### Impressum

Kreis Unna - Der Landrat | Presse und Kommunikation  
Friedrich-Ebert-Straße 17 | 59425 Unna

© Photos: Birgit Heinekamp, Frank Finken – Zentrum für Internationale Lichtkunst Unna, Gerd Nolte, Hans Blossey, Kreis Unna, nowofoto, 01/2017